

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ & ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

4η Δεκεμβρίου 2011
Κυριακή Γ' Λουκᾶ (Λουκ. ιγ', 10 - 17)

Ἡ ὑποκρισία

Γιὰ ἄλλη μία φορὰ ὁ Κύριός μας ἔδειξε τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο. Στὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα αὐτῆς τῆς Κυριακῆς ὁ Χριστὸς βρέθηκε σὲ μία συναγωγή, στὸν χῶρο τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ συνάντησε μία γυναίκα ἀξιοθαύμαστη, ἡ ὁποία ἦταν «συγκύπτουσα», δηλ. τὸ σῶμα της πρὶν 18 ὀλόκληρα χρόνια εἶχε χάσει τὴν ὀρθία στάση καὶ τὸ πρόσωπό της ἦταν ἕτοιμο νὰ ἀγγίξει τὸ ἔδαφος τῆς γῆς. Καὶ ὅμως αὐτὴ ἡ γυναίκα, ἂν καὶ ἦταν ἄρρωστη σὲ βαρεῖα μορφή, δὲν θεωροῦσε σωστὸ νὰ ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ. Ὁ Κύριός μας τὴν ἀντάμειψε χαρίζοντάς της τὴν ἀνόρθωση τοῦ σώματός της.

Ἐκείνη τὴν στιγμή ὅμως παρενέβη ὁ ὑπεύθυνος γιὰ τὴν λειτουργία τῆς συναγωγῆς. Καθὼς τὸ θαῦμα παραγματοποιήθηκε ἐνώπιον ὄλων καὶ ἦταν ἀναντίρρητο, ἐκεῖνος δὲν θέλησε νὰ δοξολογήσει τὸν Θεὸ γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ ἐνὸς συγκεκριμένου ἀνθρώπου ἀπὸ μία τόσο φοβερὴ ἀρρώστια. Μέσα στὸν ἀρχισυνάγωγο κρύβονταν τὰ πάθη τοῦ μίσους καὶ τοῦ φθόνου ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ. Δὲν γίνεται νὰ ἀμφισβητηθεῖ τὸ θαῦμα, γιὰτὶ ὅλοι τὸ εἶδαν. Θέλει νὰ ἀποδείξει ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι παραβάτης τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ, ὅτι δὲν σέβεται τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου. Χρησιμοποιεῖ τὸν Νόμο τοῦ Θεοῦ ὡς ἓνα εὐλόγο ἐπιχείρημα, ὥστε νὰ κατηγορήσει τὸν Χριστὸ ὅτι δῆθεν μὲ τὰ θαύματά Του καταργεῖ τὴν ἡμέρα τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Κύριος ὅμως θὰ ἀποκαλύψει τὶς πραγματικὲς διαθέσεις αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Γι' αὐτὸ θὰ τὸν ἀποκαλέσει ὑποκριτὴ καὶ θὰ διακηρύξει ὅτι ὁ Νόμος τοῦ Θεοῦ δόθηκε γιὰ τὸ καλὸ τοῦ ἀνθρώπου. Γι' αὐτὸ δὲν θὰ ἔπρεπε, μὲ τὸ πρόσχημα τῆς τηρήσεως τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ, νὰ συμπεριφέρεται μὲ τόση σκληρότητα ἀπέναντι σὲ ἓνα συνάνθρωπό του. Ἀντιθέτως, ἔπρεπε νὰ χαίρεται καὶ νὰ εὐχαριστεῖ τὸν Θεὸ γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ τῆς γυναίκας ἀπὸ μία τόσο μεγάλη ταλαιπωρία. Τὸν χαρακτηρίζει ὑποκριτὴ, ἐπειδὴ αὐτοπροβάλλεται ὡς ὑπέρμαχος τοῦ Νόμου, προσποιεῖται ὅτι δῆθεν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι δῆθεν τὸν ἐνοχλοῦν οἱ παραβάσεις τους. Στὴν πραγματικότητα ὅμως τίποτα ἀπ' ὅλα αὐτὰ δὲν τὸν ἀπασχολεῖ, ἀλλὰ μόνον αἰσθάνεται ὅτι μὲ τὴν θαυματουργικὴ δράση τοῦ Χριστοῦ κινδυνεύει τὸ κοινωνικὸ κῦρος καὶ ἀπειλοῦνται τὰ συμφέροντα τῆς θρησκευτικῆς ὁμάδας του.

Ὁ Χριστὸς μέσα στὶς εὐαγγελικὲς διηγήσεις, καίτοι ἐμφανίζεται ὡς φίλος τῶν ἀμαρτωλῶν, ἐν τούτοις μὲ τοὺς ὑποκριτὲς καὶ τοὺς Φαρισαίους βρισκόταν σὲ μόνιμη σύγκρουση. Πρὸς αὐτοὺς στρέφονταν ἐκεῖνα τὰ «οὐαὶ ὑμῖν ...», ὅπως ἀναγράφονται στὸ κβ' κεφάλαιο τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου. Δὲν συμφωνοῦσε ὁ Χριστὸς μὲ τὰ ἔργα τῶν ἀμαρτωλῶν, ἀλλὰ τοὺς συναναστρεφόταν καὶ μὲ κάθε τρόπο τοὺς βοηθοῦσε νὰ συναισθανθοῦν τὴν ἀμαρτωλότητά τους, ὥστε νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ διορθωθοῦν. Δυστυχῶς στοὺς Φαρισαίους ἐλάχιστες πιθανότητες ὑπῆρχαν γιὰ μετάνοια, ἐπειδὴ δὲν συνασθάνονταν ὅτι τοὺς χωρίζει μεγάλη ἀπόσταση ἀπ' τὸν Θεό.

Ἡ ὑποκρισία ἐξακολουθεῖ νὰ ταλαιπωρεῖ ὅλες τὶς πλευρὲς τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων μέχρι σήμερα. Πολλοὶ ἄνθρωποι ἐκφράζουν τὴν πίστη τους στὶς ἠθικὲς ἀξίες, οἱ ἡγέτες τῶν ὑπερδυνάμεων διακηρύσσουν τὴν προσήλωσή τους στὶς ἀρχὲς τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν λαῶν. Στὴν πράξη ὅμως, ὅλοι αὐτοὶ ποὺ δῆθεν κόπτονται γιὰ τὴν ἠθικὴ καὶ τὸ δίκαιο, ἐνεργοῦν μὲ μοναδικὸ γνώμονα τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν συμφερόντων τους. Δὲν ἔλειψαν τὰ μεγάλα λόγια γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου στοὺς τελευταίους αἰῶνες. Δὲν ἔπαυσαν ὅμως χιλιάδες ἀνθρώπων σὲ ὅλα τὰ μῆκη καὶ τὰ πλάτη τῆς γῆς νὰ ὑποφέρουν.

Ὁ ἀρχισυνάγωγος στὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα χρησιμοποίησε τὸν Νόμο γιὰ νὰ κατηγορήσει τὸν Χριστὸ ὡς παραβάτη. Ὁ Χριστὸς ὅμως δὲν ἔχει ἀντίρρηση στὴν τήρηση τοῦ Νόμου. Ὁ Νόμος ἐκεῖνος ἄλλωστε ἦταν ἓνα δῶρο τοῦ Θεοῦ στοὺς ἀνθρώπους, ἓνα κατάλληλο παιδαγωγικὸ μέσο γιὰ τὴν ἀνόρθωση τοῦ ἀνθρώπου ἀπ' τὴν ἀμαρτία. Ὁ Χριστὸς δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν διαστρέβλωση τοῦ Νόμου ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἰουδαϊκῆς θρησκείας, στὴν τυπολατρεία καὶ στὸ πλῆθος τῶν ἐρμηνευτικῶν διατάξεων, μὲ τὶς ὁποῖες ρυθμίζονταν λεπτομέρειες τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ τύποι ἦταν ἓνα βαρὺ καὶ δυσβάστακτο φορτίο στοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἀκριβὴς τήρηση αὐτῶν τῶν τύπων, αὐτῶν τῶν θρησκευτικῶν συνηθειῶν, δημιουργοῦσε στοὺς ἀνθρώπους τὴν ψευδαίσθηση ὅτι μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἐπιτυγχάνουν σωστὴ σχέση μὲ τὸν Θεό. Στὴν πραγματικότητα συνέβαινε τὸ ἀκριβῶς ἀντίθετο, μέσα στοὺς τύπους νὰ καταργεῖται ἡ οὐσία τοῦ Νόμου καὶ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀπομακρύνεται ἀπ' τὸν Θεό, νὰ καυχᾶται ὅτι τηρεῖ τὸν Νόμο καὶ νὰ μὴν ταπεινώνεται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Χριστὸς ἔδωσε τὴν ὀρθὴ ἐρμηνεία τοῦ Νόμου. Ἡ οὐσία τοῦ Νόμου εἶναι ἡ ἀγάπη. Αὐτὴ κρύβεται μέσα στὶς ἐντολὲς τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀλλὰ καὶ στὸν Νόμο τῆς Χάριτος τῆς Καινῆς Διαθήκης. Τὰ θαύματα τοῦ Χριστοῦ ἦταν ἔκφραση τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο. Καὶ ἡ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου ὄχι μόνον δὲν ἀπέκλειε τὴν εὐεργεσία πρὸς τὸν πλησίον, ἀλλὰ ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου ἔπρεπε νὰ συμπληρώνεται ἀπ' τὴν ἔμπρακτη ἀγάπη πρὸς τὸν συνάνθρωπο.

Ὁ ἀρχισυνάγωγος εἶχε ἰδιαίτερη ἐπιμονὴ στὴν τήρηση τοῦ Νόμου. Δὲν εἶχε ὅμως ἀνάλογη εὐαισθησία στὸ ἀνθρώπινο πρόβλημα τῆς ἀρρώστιας. Δὲν εὐχαριστήθηκε, ὅταν εἶδε ὅτι μὲ τὸ θαῦμα τοῦ Χριστοῦ ἡ συγκύπτουσα θεραπεύθηκε. Ὡστόσο οἱ νόμοι καὶ οἱ θεσμοὶ ὑπάρχουν γιὰ χάρι τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ νόμοι ψηφίζονται καὶ οἱ θεσμοὶ καθιερώνονται, ὥστε νὰ προάγεται ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν ἔχουν νόημα οἱ θεσμοὶ καὶ οἱ νόμοι ὅταν βλάπτεται ὁ ἄνθρωπος. Ὁ Χριστὸς διεκήρυξε ὅτι «τὸ Σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ Σάββατον». Εἶναι ἐντελῶς ἐξωφρενικὸ ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου νὰ καταστρέφεται ὁ ἄνθρωπος.

Ἡ ὑποκρισία εἶναι μία μεγάλη πληγὴ. Ὁ Θεὸς ἀποστρέφεται ἰδιατέρως αὐτὸ τὸ πάθος. Καὶ οἱ ἄνθρωποι ὅμως μισοῦν τοὺς ὑποκριτὲς, ὅταν καταλάβουν ὅτι κατὰ βάθος δὲν πιστεύουν αὐτὸ πὸν δείχνει ἡ ἐξωτερικὴ τους συμπεριφορὰ. Ὡστόσο, ἄς γνωρίζουμε ὅτι ἡ χειρότερη μορφή ὑποκρισίας εἶναι στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο. Εἶναι ὀδυνηρό, καὶ μάλιστα ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης, νὰ παρατηρεῖται καὶ σὲ μᾶς ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου καὶ νὰ γινόμαστε σκληροὶ καὶ ἄτεγκτοι κριτὲς τῶν συναθρώπων μας.

Τὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα αὐτῆς τῆς Κυριακῆς μᾶς ἐπισημαίνει τὸν κίνδυνο τῆς ὑποκρισίας. Στὸς ταλανισμοὺς πρὸς τοὺς Φαρισαίους ὁ Χριστὸς εἶπε ὅτι οὔτε αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἰσέρχονται στὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους δὲν ἐπιτρέπουν νὰ εἰσέλθουν.

Εἴθε νὰ μὴν ἰσχύσει αὐτὸ γιὰ μᾶς, ἀλλὰ νὰ ἐκτελοῦμε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ στὴν ζωὴ μας καὶ μὲ τὸν τρόπο πὸν εὐαρεστεῖται ὁ Θεός.

Ἀρχιμ. Ν. Η.

[dkpdf-button]